

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2) ศึกษาระดับของภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจากปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วิธีการดำเนินการวิจัย โดยสอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2546 จากประชากรจำนวน 2,519 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้ระดับชั้นและกลุ่มสาขาวิชาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เกรงจี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 58 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 38 ข้อ แต่ละตอนมีคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น และหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรงผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลการทดลอง ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .2043-.8127 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9553 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .4220-.8809 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9720

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน

จำนวน 333 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for WINDOWS ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยต่อไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สหสัมพันธ์พหุคูณและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ทำการแปลผลและนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า

1.1 ปัจจัยด้านคณาจารย์ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาเห็นว่าคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาเห็นว่าคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี

1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาเห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปฏิบัติตนเป็นที่น่าเคารพยกย่อง และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาเห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ให้ความเป็นกันเอง

1.3 ปัจจัยด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาเห็นว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เปิดสอนสาขาวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาคิดว่าหลักสูตร มีความเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ

1.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือนักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีเครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือนักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการที่ทันสมัย

1.5 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือนักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือนักศึกษามีความสะดวกในการเดินทางมาศึกษา

1.6 ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาคิดว่าค่าอาหารในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เหมาะสม และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาเห็นว่า ค่าหน่วยกิตมหาวิทยาลัยเหมาะสม

1.7 ปัจจัยด้านนักศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความตรงต่อเวลา

1.8 ปัจจัยด้านชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาคิดว่า ระบบสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับสถานประกอบการ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาคิดว่า คณาจารย์กับผู้บริหาร มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน

2. ระดับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมมีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาเห็นว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถด้านกีฬา

2.2 ด้านการวิจัย อยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม

2.3 ด้านการปรับเปลี่ยน ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี อยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการประยุกต์ สร้าง และพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นผู้ชี้นำสังคมในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

2.4 ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม อยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ให้การต้อนรับประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาศึกษาเยี่ยมชมดูงาน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ให้บริการข้อมูลข่าวสารทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีห้องไทยศึกษานิตน์เป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยีพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผลงานวิจัย เพื่อการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปลูกฝังและเสริมสร้างด้านศิลปะและวัฒนธรรมแก่ประชาชนทั่วไป

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านนักศึกษา และปัจจัยด้านชุมชน โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาพลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ซึ่งปัจจัยโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในระดับค่อนข้างสูง ($r = .788$) โดยปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านนักศึกษา มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

4. ปัจจัยในภาพรวมสามารถพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ โดยพบว่า มี 6 ปัจจัยเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านคณาจารย์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของ 6 ปัจจัยเท่ากับ .797 และสามารถพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ร้อยละ 63.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แต่ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย และปัจจัยด้านนักศึกษาพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์นี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และเมื่อนำค่าสถิติตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ภาพลักษณ์ในรูปสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .248 + .273(\text{ชุมชน}) + .183(\text{ผู้บริหาร}) + .136(\text{อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก}) + .091(\text{เทคโนโลยี}) + .103(\text{หลักสูตร}) + .105(\text{คณาจารย์})$$

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 8 ปัจจัยคือ 1) ปัจจัยด้านคณาจารย์ 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 3) ปัจจัยด้านหลักสูตร 4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี 5) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 6) ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย 7) ปัจจัยด้านนักศึกษา และ 8) ปัจจัยด้านชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถาบันอุดมศึกษาในฐานะเป็นสถาบันทางวิชาการชั้นสูง มีจุดมุ่งหมายเพื่ออนุบัณิ แสงหา บำรุงรักษา ถ่ายทอดความรู้ สร้างสรรค์และจรรโลงความก้าวหน้า เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ดังที่สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (ม.ป.ป. , หน้า 63) ได้กำหนดไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับสูง การศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีการค้นคิดหารูปแบบที่มีประสิทธิภาพในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ อันจะเป็นพลังในการพัฒนาประเทศมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาติ เมืองแก้ว (2543, หน้า 36-38) ที่เห็นว่า ปัจจัยสำคัญของการแข่งขันเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในอนาคต ได้แก่ คุณภาพการศึกษาและการวิจัย นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โครงสร้างของหลักสูตรและระบบบริหารกลยุทธ์ทางการตลาด และการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี

นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการปฏิรูปการบริหารงานมหาวิทยาลัย ดังนั้น การบริหารมหาวิทยาลัยในยุคปฏิรูปการศึกษานั้น มหาวิทยาลัยจะมีรูปแบบใหม่ ทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งปัจจัยสำคัญประกอบด้วย คณาจารย์ ผู้บริหาร หลักสูตร เทคโนโลยี อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษา ชุมชน และ ค่าใช้จ่าย เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้าน พบว่ามีประเด็นที่น่าอภิปราย ดังต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยด้านคณาจารย์ ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาเห็นว่าคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาเห็นว่าคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งอาจสรุปได้ว่าคณาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการสอน การวิจัย และให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้การศึกษา ผลการเรียนรู้การสอนจะดีมีคุณภาพมากน้อย

เพียงใดขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรนับเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือความคาดหวังทางการศึกษา ดังที่ สุวัฒน์ นิยมคำ (2534, หน้า 24-25) เห็นว่า หน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยประกอบด้วย ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในวิชาที่จะสอนอยู่เสมอ ศึกษาหลักสูตรในวิชาที่สอนและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการศึกษาให้เข้าใจ วางแผนการสอนทั้งระยะยาวและระยะสั้น เข้าสอนตรงเวลา รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรและเสนอหลักสูตรกระบวนวิชาใหม่ที่เหมาะสมจะเปิดสอน เช่นเดียวกับ สมศักดิ์ สินธุระเวชช์ (2542, หน้า 180) เห็นว่าคุณลักษณะของผู้สอน ต้องประกอบด้วย รักการสอน เข้าใจผู้เรียน มีจิตสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้วิธีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา และจากการศึกษาในครั้งนี้ จึงพบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นว่า คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร ทำให้มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด

นักศึกษาเห็นว่าคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการวางตัว การพูดจาของคณาจารย์ที่ปฏิบัติต่อนักศึกษาหรือระหว่างคณาจารย์ด้วยกันเอง หรือการแต่งกายของคณาจารย์ที่ปรากฏต่อสายตาของนักศึกษา หรือแม้กระทั่งการแสดงออกถึงความลำเอียงในการเรียนการสอน ซึ่งลักษณะดังกล่าวขัดแย้งกับลักษณะของครูหรืออาจารย์ที่ดีคือ มีความรู้ ความสามารถ ประพฤติทั้งกายวาจาและใจ มีจรรยาบรรณและคุณธรรมสูง ซื่อสัตย์ เสียสละ มีเมตตากรุณา ยุติธรรม มีบุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย พูดจาไพเราะนุ่มนวล และมีลักษณะเป็นผู้นำ (ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2544, หน้า 75) ดังนั้น จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นว่าคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือนักศึกษาเห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปฏิบัติตนเป็นที่น่าเคารพยกย่อง และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือนักศึกษาเห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ให้ความเป็นกันเอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ และมีความเป็นผู้นำ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย ดังที่ เสรี วงษ์มณฑา (2541, หน้า 77-78) เห็นว่าองค์กรจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ถ้าองค์กรใดมีผู้บริหารที่มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ดี มีนโยบายการบริหารที่ดี ซื่อสัตย์ หน่วยงานนั้นก็จะมีความมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ สระบกข (2544, หน้า 58-59) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

ผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ส่วนหนึ่งคือ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา อุทิศตนและเวลาให้กับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี และมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ ดังนั้นจะเห็นว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และจากการศึกษาในครั้งนี้ จึงพบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปฏิบัติตนเป็นที่น่าเคารพยกย่อง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด

การที่นักศึกษาเห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ให้ความสำคัญกับตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติภารกิจที่หลากหลายและความจำกัดในเรื่องเวลา ทำให้ผู้บริหารมีโอกาสและเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมทางสังคม หรือพบปะกับนักศึกษาไม่มากนัก ประกอบกับในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักศึกษายังอยู่ในลักษณะห่างเหิน ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษามีความรู้สึกว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ปัจจัยด้านหลักสูตร ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาเห็นว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เปิดสอนสาขาวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาคิดว่าหลักสูตร มีความเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือความคาดหวังทางการศึกษา ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวถึงหลักสูตรการศึกษาต้องมีลักษณะหลากหลาย จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ ซึ่งสาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะดังกล่าวแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนา วิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ สระบงกช (2544, หน้า 60) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า หลักสูตรที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ส่วนหนึ่งคือ มีหลักสูตรและสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารียังมีการจัดโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา คำนึงถึงหลักการสำคัญคือ เน้นจัดการศึกษาในรูปแบบที่สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งในเชิง ภูมิรู้ ภูมิปัญญา บุคลิกภาพ และคุณธรรม เน้นวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อ

รองรับการศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีแขนงต่าง ๆ จัดการศึกษาวิชาชีพในลักษณะผสมผสาน ภาควิชาปฏิบัติกับภาคปฏิบัติ ในรูปแบบสหกิจศึกษาที่เป็นการผสมผสานการเรียนในห้องเรียนกับการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ซึ่งสนองความต้องการของตลาดแรงงานและประเทศ ดังนั้น การที่นักศึกษาเห็นว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เปิดสอนสาขาวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ จึงทำให้มีคะแนนเฉลี่ยสูงไปด้วย

การที่นักศึกษาคิดว่า หลักสูตรมีความเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด สาเหตุหนึ่งอาจมาจากสภาพการทำงานในปัจจุบัน การนำหลักสูตรไปใช้จะต้องมีความเชื่อมโยงประสบการณ์หลากหลาย ซึ่งหลักสูตรนอกจากจะเน้นวิชาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เน้นทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ เน้นทักษะด้านภาษาต่างประเทศ และเน้นวิชาการบริหารจัดการแล้ว สิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ การใช้หลักสูตรประยุกต์ โดยที่หลักสูตรประยุกต์ใช้ได้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้รับหรือคนในท้องถิ่น และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้จริง ซึ่งการใช้หลักสูตรประยุกต์ดังกล่าวยังมีไม่มากนัก นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าโครงสร้างหลักสูตรของมหาวิทยาลัยได้ครอบคลุมประเด็นที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว แต่การปฏิบัติและการนำไปใช้จริง ยังมีไม่มากนัก ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า หลักสูตรส่วนมากจะเน้นการเรียนในห้องเรียนมากกว่าการปฏิบัติจริง และการฝึกทักษะทางด้านหลักการคิดยังน้อย ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาคิดว่าหลักสูตรมีความเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีเครื่องมืออุปกรณ์ เพื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการที่ทันสมัย ซึ่งอาจสรุปได้ว่าเครื่องมือและอุปกรณ์นับเป็นสื่อการสอนที่นำมาประกอบกัน เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อคณาจารย์เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา จึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังที่ ปิยนุช คนฉลาด (2541, หน้า 246) เห็นว่าสื่อการสอนเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นมากในปัจจุบัน ช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ มีศักยภาพในการดำรงชีวิต เช่น การเรียนการสอนทางไกล การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา รวมทั้ง ดวงพร คำณูวัฒน์ และวาสนา จันทร์สว่าง (2541, หน้า 61) เห็นว่าความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและการสื่อสารดาวเทียม โดยเฉพาะการสื่อสารมวลชนทำให้คนในสังคมรับทราบข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อการเกิดภาพลักษณ์

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยการจัดหา ติดตั้งและใช้ประโยชน์เครื่องมือและอุปกรณ์สมัยใหม่ตั้งแต่ระยะเริ่มแรกของการดำเนินการ เช่น ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรสารสนเทศ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร และการพัฒนาและผลิตสื่อการศึกษา เป็นต้น และมีการให้บริการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่หน่วยงานภายนอก ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีเครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ส่วนนักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องจากการเป็นมหาวิทยาลัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน จะต้องมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ซึ่งมหาวิทยาลัยไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเป็นแหล่งที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากยุคข้อมูลข่าวสาร เพราะการจะเป็นผู้นำทางความคิดในสังคมได้ จำเป็นต้องรับข้อมูลจากแหล่งต้นตอทั่วโลก เพื่อสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจ ประเมินได้อย่างถูกต้องแม่นยำ โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งต้องใช้เวลาในการพัฒนาและต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายด้วยกัน และองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการคือ งบประมาณในการลงทุนและการพัฒนา ทำให้เป็นอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ประกอบกับในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า มหาวิทยาลัยมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่การนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่ากับการลงทุนยังมีไม่มากนัก เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีจากโครงการพัฒนาและผลิตสื่อการศึกษา ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.5 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นเพียงข้อเดียวอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษามีความสะดวกในการเดินทางมาศึกษา ซึ่งอาจสรุปได้ว่าอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนการสอนและส่งผลให้ผู้เรียนเกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ นำไปสู่ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับ สมศักดิ์ สันธุระเวช (2542, หน้า 174-175) เห็นว่าสถานศึกษาจะต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของ

ผู้บริหาร ครู บุคลากร และที่สำคัญคือ ห้องเรียน ซึ่งก่อให้เกิดคุณลักษณะต่อผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ สุปรีชา หิรัญโร (2532, หน้า 205) เห็นว่าสถานศึกษาควรมีความเพียงพอ ความเหมาะสม และความปลอดภัย และ บาซิล (Basil, 1995 อ้างถึงใน สุเทพ การุณย์ถัญญกร, 2539, หน้า 300-303) เห็นว่าสถานศึกษาควรประกอบด้วย มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอ มีระบบการควบคุมสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ มีรูปแบบหรือรูปทรงที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน และมีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสม ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า มหาวิทยาลัยมีสิ่งอำนวยความสะดวกหลากหลาย โดยเฉพาะด้านที่พักอาศัยของนักศึกษา จัดให้เป็นทั้งสถานที่พักอาศัยและสถานที่เรียนรู้ มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทบทวนบทเรียน การฝึกทักษะ และการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมของนักศึกษาไว้ที่บริเวณที่พัก ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

นักศึกษามีความสะดวกในการเดินทางมาศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากรถเมล์ให้บริการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ยังไม่เพียงพอ และระยะทางที่ห่างไกลระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กับชุมชนเมือง ทำให้การเดินทางมาศึกษาไม่สะดวก หรือที่พักของนักศึกษากับสถานที่ศึกษาอยู่ใกล้กัน ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า รถเมล์มีน้อยและการวิ่งรถเมล์ภายในมหาวิทยาลัยล่าช้า เช่น นักศึกษาที่ต้องเดินทางไปเรียนที่ฟาร์มมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่จะไม่สะดวกในการเดินทาง เพราะไม่มีรถวิ่งรับ-ส่ง ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาคิดว่าความสะดวกในการเดินทางมาศึกษานั้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.6 ปัจจัยด้านนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นเพียงข้อเดียวอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความตรงต่อเวลา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ถือได้ว่าเป็นการศึกษาระดับสูงสุดของการศึกษา 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังถือว่ามิใช่วุฒิปริญญา และประสบการณ์ความรู้ พร้อมทั้งจะประกอบอาชีพในระดับสูงได้ ดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541, หน้า 104) เห็นว่า สถาบันการศึกษาต้องฝึกนิสัยแห่งความรับผิดชอบต่อให้นักศึกษา เพราะคนในยุคใหม่นั้นต้องเป็นคนที่อยู่ในสังคมของการแข่งขัน ผู้ที่มีความรับผิดชอบจะสามารถทำงานให้สำเร็จได้จากความตั้งใจในการทำงาน และทุ่มเทความสามารถร่างกายและแรงใจ ทำงานจนกระทั่งงานสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537) ได้ทำการศึกษาภาวะการมีงานทำและ

คุณภาพในการทำงานของผู้จบอุดมศึกษา พบว่าการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาในขณะที่ทำการศึกษาในระดับปริญญาตรี เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมเสริมวิชาการ กิจกรรมบริการชุมชน และกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม จะช่วยให้นิสิต นักศึกษามีโลกทัศน์กว้าง รู้จักแก้ปัญหา มีระบบในการคิด รู้รับผิดชอบ รู้จักต่อสู้ช่วยตัวเอง รู้จัก ละเว้นในสิ่งไม่ดี และสามารถใช้ชีวิตทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งเป็นที่ยอมรับใน สังคมอีกด้วย เช่นเดียวกับ ไพฑูรย์ อิงคสุวรรณ และคณะ (2535) ได้ทำการประเมินภาพรวมของ คุณภาพการทำงานของบัณฑิต พบว่า สิ่งที่น่ายั้งมีความพึงพอใจบัณฑิตในระดับมากที่สุด ความรู้ ความสามารถในการสำเร็จการศึกษา ความกระตือรือร้นและความพร้อมที่จะรับงาน ความรับ ผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์ และความมีวินัย

นอกจากนี้จากการวิจัยสถาบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ได้มีการติดตาม ผลบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2540 สถานประกอบการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิต พบว่า คุณลักษณะเด่นของบัณฑิตที่มีสถานประกอบการประเมินให้ดีมากคือ ความรับผิดชอบต่อการ ภาระงาน และความซื่อตรงต่อหน้าที่ อีกทั้ง ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ยังให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสามารถในการทำงานด้านการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม เกี่ยวกับการมีสัมมาคารวะต่อ ผู้อื่น การรู้จักกาลเทศะ และการรู้จักประมาณว่าอยู่ในระดับดี (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2543, หน้า 72) ดังนั้น จึงทำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความรับผิดชอบใน หน้าที่การงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความตรงต่อเวลา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ส่วนใหญ่อยู่ในต่าง จังหวัด ที่มีสภาพความเป็นอยู่สะดวกสบาย มีการจราจรคล่องตัวไม่ติดขัด การเดินทางไปยังสถาน ศึกษาหรือเดินทางกลับที่พักก็ใช้เวลาไม่นานนัก และไม่ต้องรักษาเวลาในการทำกิจธุระต่าง ๆ ก็สามารถใช้ชีวิตในการเรียนและชีวิตประจำวันได้อย่างสะดวก ซึ่งต่างจากนักศึกษาที่อยู่ใน กรุงเทพมหานคร ต้องปรับตัวเข้ากับสภาพความแออัดของสังคมและการจราจร ทำให้เวลาเป็น สิ่งสำคัญ และการรักษาเวลาจึงเป็นนิสัยที่สะท้อนออกมา นอกจากนี้ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารีส่วนใหญ่มีสถานที่พักหรือหอพักอยู่ในอาณาบริเวณมหาวิทยาลัยหรือใกล้เคียง จึงเกิดความ สะดวกสบายเป็นนิสัย และขาดการฝึกฝนเรื่องการรักษาเวลา ประกอบกับในการเก็บรวบรวม ข้อมูลครั้งนี้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีระเบียบในตัวเอง เช่น การแต่งกาย การตรงต่อเวลา ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาคิดว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความตรงต่อเวลา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.7 ปัจจัยด้านชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น 2 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาคิดว่าระบบสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับสถานประกอบการ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาคิดว่าคณาจารย์กับผู้ปกครอง มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนต้นในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งได้ระบุให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ เกษม ศิริสัมพันธ์ (2525, หน้า 14-15) ที่เห็นว่าการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ ให้ความสนับสนุน ประคับประคอง โดยตลอด และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ในการรับรู้จะต้องกระทำโดยสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ ระบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานภาคทฤษฎีเข้ากับภาคปฏิบัติ จะส่งผลให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสูง เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น และกระบวนการสหกิจศึกษาจะทำให้เกิดการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการ ทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรได้ตลอดเวลา ส่วนสถานประกอบการจะได้แรงงานนักศึกษาร่วมงานได้ตลอดทั้งปี ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้นักศึกษาคิดว่าระบบสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับสถานประกอบการ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

การที่นักศึกษาคิดว่าคณาจารย์กับผู้ปกครอง มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดอาจเนื่องมาจากการประสานงาน การพบปะ หรือการจัดกิจกรรมระหว่างคณาจารย์กับผู้ปกครอง มีไม่มากนักและไม่ต่อเนื่อง หรือไม่ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากบุคคลทั้งสองฝ่าย และอีกประการอาจเป็นไปได้ว่าผู้ปกครองอาจจะยังไม่เข้าใจในข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมากนัก หรือได้รับข้อมูลที่ไม่ชัดเจน อีกทั้งช่วงระยะเวลาในการติดต่อประสานงานกัน ไม่สะดวกตรงกัน ให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนระหว่างคณาจารย์กับผู้ปกครอง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

1.8 ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น 2 ข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาคิดว่าค่าอาหารในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เหมาะสม และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักศึกษาเห็นว่าค่า

หน่วยกิตมหาวิทยาลัยเหมาะสม ซึ่งอาจสรุปได้ว่าค่าใช้จ่ายเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดโอกาสในการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย ค่าหน่วยกิต ค่าหนังสือและตำราเรียน และค่าใช้จ่ายในกิจกรรมระหว่างศึกษา ควรอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม อีกทั้งนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมีความขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา การรับรู้เรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษาเหล่านี้จะเป็นภาพที่ฝังใจอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัย ดังที่ ผกาทิพย์ กระหม่อมทอง (2522, หน้า 66) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความมุ่งหวังของบิดาเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย พบว่า ครอบครัวที่มีฐานะดีและปานกลางส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะยากจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเพ็ง ธานี (2530, หน้า 85) ได้ทำการศึกษาสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษามาจากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล ปีการศึกษา 2528 ที่ได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อ พบว่าบุตรที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีโอกาสศึกษาต่อมากกว่าบุตรที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน รายได้ต่ำ

นอกจากนี้จะเห็นว่าการให้บริการด้านการบริโภคอุปโภคในสถานศึกษานั้น ส่วนมากจะให้ร้านค้าหรือผู้ประกอบการเข้ามาดำเนินการ ซึ่งมีการแข่งขันกันสูงทั้งด้านราคาและคุณภาพ และ มีการควบคุมดูแล โดยเฉพาะอาหารที่จะต้องสะอาด ถูกหลักอนามัย และราคาเหมาะสม ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาคิดว่าค่าอาหารในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด การที่นักศึกษาเห็นว่าค่าหน่วยกิตมหาวิทยาลัยเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

อาจเนื่องมาจากความเข้าใจผิดว่ามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเหมือนมหาวิทยาลัยเอกชน ทำให้บุคคลทั่วไปคิดว่าค่าธรรมเนียมแพง และอาจเป็นไปได้ว่า เมื่อนักศึกษาพิจารณาเฉพาะค่าหน่วยกิตซึ่งมหาวิทยาลัยเรียกเก็บหน่วยกิตละ 500 บาท เป็นประเด็นสำคัญ โดยมีได้พิจารณาค่าใช้จ่ายในภาพรวม ซึ่งหากเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐแล้ว จะเห็นว่ามหาวิทยาลัยของรัฐมีค่าหน่วยกิตที่ถูกลงกว่า จึงทำให้มองว่าค่าหน่วยกิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีไม่เหมาะสมและทำให้นักศึกษาบางส่วนลังเลที่จะเข้ามาศึกษา ประกอบกับในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ค่าหน่วยกิตของมหาวิทยาลัยแพง เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยนอกระบบทั่วไป และค่าหน่วยกิตไม่แตกต่างกันเลยระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวอาจส่งผลให้นักศึกษาเห็นว่า ค่าหน่วยกิตมหาวิทยาลัยเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

2. ระดับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมมีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการวิจัยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และด้านการทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งจากผลการศึกษานี้ ภาพลักษณ์โดยรวมอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รำไพ เลี้ยงจันทร์ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของ

มหาวิทยาลัยบูรพา ตามทัศนะของครูและนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 12 พบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา ด้านความเชื่อถือ ด้านการยอมรับ และด้านความศรัทธา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติการกิจของโรงเรียน เช่น อาคารเรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน การบริการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

สำหรับภาพลักษณ์ด้านการวิจัยเมื่อพิจารณารายข้อจะพบว่า คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพทางด้านวิทยาศาสตร์ และคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพทางด้านเกษตรศาสตร์ ทั้งสามข้อมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ ผลงานวิจัยดังกล่าว ส่งผลและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งสอดคล้องกับ วิจิตร ศรีสอ้าน (2525, หน้า 92) ได้กล่าวถึง การวิจัยค้นคว้าเป็นหน้าที่หลักควรได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถ้าปราศจากการวิจัยค้นคว้าเพื่อบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาก็จะทำหน้าที่เพียงด้านถ่ายทอดความรู้เท่านั้น รวมทั้ง สุชาติ เมืองแก้ว (2543, หน้า 36-38) ได้กล่าวว่า ในการบริหารงานมหาวิทยาลัยในยุคปฏิรูปนั้น การวิจัยมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นว่า บทบาทของมหาวิทยาลัยด้านการวิจัยคือ การบุกเบิกความรู้ใหม่ ๆ เพื่อสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ ผลิตและพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น เพื่อก่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของสังคม และการพัฒนาประเทศ ดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541, หน้า 87-88) เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้สร้างงานวิจัย จัดตั้งศูนย์วิจัยในเรื่องต่าง ๆ อย่างเจาะจง โดยเฉพาะในเรื่องที่ประเทศไทยมีแนวโน้มขาดแคลน หรือเรื่องที่จะทำให้ประเทศไทยได้เปรียบประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศคู่แข่งทางเศรษฐกิจ และให้ความสำคัญงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นด้วย ดังนั้นจึงส่งผลให้ด้านการวิจัยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ด้านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อาจมีสาเหตุด้านงบประมาณอันจำกัด ส่งผลกระทบต่อการดำเนินภารกิจในด้านนี้ เนื่องจากจะต้องใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะภารกิจด้านการเรียนการสอนและการวิจัย ส่งผลให้มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมในการปลูกฝังและเสริมสร้างด้านศิลปะและวัฒนธรรมแก่บุคลากรและประชาชนทั่วไปไม่มากนัก และด้วยงบประมาณอันจำกัดทำให้การจัดสรรทรัพยากรทั้งเงิน สิ่งของ และกำลังคนไม่เพียงพอ จึงส่งผลต่อหลักสูตรการเรียนการสอนด้านศิลปวัฒนธรรมด้วย ประกอบกับเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ผู้สนับสนุนทางการเงินแก่มหาวิทยาลัย ได้รับผลกระทบไปด้วย

นอกจากนี้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า สถานທີ່จัดแสดงเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยอยู่ไกล ไม่มีรถเมล์ผ่าน ทำให้บุคคลเข้ามาร่วมกิจกรรมน้อย และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมมหาวิทยาลัยมีน้อยมาก ทำให้บางเรื่องทั้งนักศึกษาและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยไม่ทราบข้อมูล และไม่สามารถช่วยเผยแพร่ออกสู่ประชาชนภายนอกได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ด้านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านนักศึกษา และปัจจัยด้านชุมชน กับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ปัจจัยโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาพลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .788$) จะเห็นว่าผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ภาพลักษณ์ด้านระบบการบริหารงาน ด้านบุคลากร และด้านนักเรียนและศิษย์เก่าของ โรงเรียนกับการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการจัดการศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพและหารายได้พิเศษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยแก่ประชาชน และด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ส่วน วรวิทย์ เกตุบรรลุ (2543) ได้ศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ปัจจัยแวดล้อมการบริหารงานวิชาการด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านชุมชน โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ และ พรทิพย์ สระบงกช (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออก พบว่า มีปัจจัย 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยที่คุณภาพการบริหารงานวิชาการ และคุณภาพการศึกษา เป็นผลจากการดำเนินการกิจและนำไปสู่ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านนักศึกษา และปัจจัยด้านชุมชน ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ดังที่ เสรี วงษ์มณฑา (2541, หน้า 77-78) เห็นว่าสิ่งที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์

ประกอบด้วย ผู้บริหาร พนักงาน สินค้า การดำเนินธุรกิจ กิจกรรมสังคม และเครื่องมือเครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ในสำนักงาน เช่นเดียวกับ วิจิตร อาวะกุล (2534, หน้า 153) เห็นว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิด ภาพลักษณ์ ประกอบด้วย พฤติกรรม การกระทำ การแสดงออกในทางที่ดีของสถาบัน หน่วยงาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่และพนักงาน แสดงให้เห็นว่าภาพลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่ได้รับการคาดหวังอย่างสูงจากสังคมที่มีบทบาทสำคัญ ในการชี้นำแนวทางและสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้ไปสู่เป้าหมายที่มุ่งหวัง โดยเฉพาะบทบาท หน้าที่สร้างคนและสร้างสังคมให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศ

4. ผลการศึกษาปัจจัยแต่ละด้านที่สามารถพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 8 ตัว ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านคณาจารย์ 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 3) ปัจจัยด้านหลักสูตร 4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี 5) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 6) ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย 7) ปัจจัยด้านนักศึกษา และ 8) ปัจจัยด้านชุมชน ผลการศึกษาในครั้งนี้ จากการพยากรณ์แบบขั้นตอน โดยเลือกรูปแบบที่ดีที่สุดในการนำเสนอ พบว่า ปัจจัยด้าน ชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านคณาจารย์ เป็นตัวพยากรณ์ภาพลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ดีที่สุด ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายในปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ ดังนี้

4.1 ปัจจัยด้านชุมชน สามารถร่วมพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารีได้ ทั้งนี้เพราะชุมชน ไม่ว่าจะเป็นบุคคล ครอบครัว องค์กร สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในรูปแบบการแสดงความคิดเห็น ความร่วมมือ หรือการให้การ สนับสนุน ซึ่งบทบาทที่ชุมชนมีต่อมหาวิทยาลัย จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น การร่วมพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมในมหาวิทยาลัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการ ให้ความร่วมมือหรือให้ความสนับสนุน เช่น การเงิน แรงงาน การจัดแหล่งความรู้ ฯลฯ ซึ่งการที่ ชุมชนเข้ามามีบทบาทดังกล่าว ย่อมเป็นผลดี เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และ เป็นผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาด้วย และนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถาน ศึกษา ดังที่ เกษม ศิริสัมพันธ์ (2525, หน้า 14-15) เห็นว่าการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพจะ ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ ให้ความสนับสนุน ปรบคั บ ประครองโดยตลอด และ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2542, หน้า 103-104) เห็นว่าการส่งเสริมให้ ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นเป็นอีกทางหนึ่งที่ช่วยตอบสนองแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริง และสามารถนำไปใช้ได้จริง

ดังนั้น ปัจจัยด้านชุมชนส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ
เป็นตัวพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ดีที่สุด

4.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร สามารถร่วมพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
สุรนารีได้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย
เพื่อให้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นที่เชื่อถือ เกิดการยอมรับ และเกิดความศรัทธาจากประชาชน
ดังที่ สมศักดิ์ สินธุระเวช (2542, หน้า 180) เห็นว่าคุณลักษณะของผู้บริหาร ประกอบด้วย มีภาวะ
ผู้นำและพัฒนาตนเองตลอดเวลา มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์และมีหลักการ และ วัฒนา
พัฒนพงศ์ (2536, หน้า 12-16) เห็นว่า ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดโครงสร้าง และความรับผิดชอบงาน
ด้านการบริหาร รวมถึงการกำหนดวิธีการดำเนินงานและจัดระบบงานให้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ
เสรี วงษ์มณฑา (2541, หน้า 77-78) เห็นว่าองค์กรจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มี
ความรู้ ความสามารถ ถ้าองค์กรใดมีผู้บริหารที่มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ดี มีนโยบายการบริหารที่ดี
ซื่อสัตย์ หน่วยงานนั้นก็จะมีความภาพลักษณ์ที่ดี แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อ
ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และเป็นตัวพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารีที่ดีที่สุด

4.3 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก สามารถร่วมพยากรณ์
ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ ทั้งนี้เพราะอาคารสถานที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความ
สำคัญต่อการบริหารการศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นอาคารใช้ทำการเรียนการสอน อาคารประกอบอื่น ๆ
รวมทั้งบริเวณมหาวิทยาลัยและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ดังนั้นเมื่อมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่
การดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดแหล่งความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การวิจัย และบริการวิชาการ ก็จะสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้
ให้นักศึกษามีความสุขที่จะเรียนรู้ ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และทาง
สังคม สอดคล้องกับความเห็นของ บาซิล (Basil, 1995 อ้างถึงใน สุเทพ การุณย์ถัญจกร, 2539,
หน้า 300-303) เห็นว่าสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอ 2) มีระบบ
การควบคุมสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ 3) มีรูปแบบหรือรูปทรงที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน
4) มีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสม 5) มีความสัมพันธ์อย่างกลมกลืนระหว่างที่ว่างและพื้นที่ใช้สอย
และ สมศักดิ์ สินธุระเวช (2542, หน้า 174-175) เห็นว่าสถานศึกษาจะต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ
การเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู
บุคลากร และที่สำคัญคือ ห้องเรียน ซึ่งก่อให้เกิดคุณลักษณะต่อผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ แสดง
ให้เห็นว่าอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของ
มหาวิทยาลัย และเป็นตัวพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ดีที่สุด

4.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี สามารถร่วมพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีในการศึกษานับเป็นส่วนสำคัญที่จะก่อให้เกิดประโยชน์และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา นำไปสู่ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่มีลำดับสำคัญสูงสุดคือ นักศึกษาคิดว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีเครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ทั้งนี้เพราะเครื่องมืออุปกรณ์เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะเกิดทักษะและประสบการณ์ และเกิดประโยชน์อย่างมากต่อการเรียนการสอน ดังที่ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533, หน้า 90) เห็นว่าสื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์อย่างมาก ช่วยช่วยให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียนมากขึ้น ให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอย่างมีความหมาย ก่อให้เกิดเจตคติที่ดี และมีความประทับใจในสิ่งที่เรียน อธิบายเนื้อหาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ ปิยนุช คนฉลาด (2541, หน้า 246) เห็นว่าสื่อการสอน เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นมากในปัจจุบัน ช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ มีศักยภาพในการดำรงชีวิต ดังนั้นปัจจัยด้านเทคโนโลยี นับเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และเป็นตัวพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ดีที่สุด

4.5 ปัจจัยด้านหลักสูตร สามารถร่วมพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรการศึกษาถือเป็นประสบการณ์ทั้งหมดที่สถานศึกษาจัดให้นักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ เกิดทักษะ เจตคติที่ดี อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงหลักสูตรการศึกษาต้องมีลักษณะหลากหลาย มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ มุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม และยังมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม และ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2542, หน้า 59-76) เห็นว่า หลักสูตรจะมีความสมดุลระหว่างร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง มีความสมดุลระหว่างความเป็นสากลกับท้องถิ่น มีความสมดุลระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ และเอื้อให้ผู้เรียนเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์พร้อมรอบรู้สหวิทยาการ ดังนั้น ปัจจัยด้านหลักสูตรนับเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และเป็นตัวพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ดีที่สุด

4.6 ปัจจัยด้านคณาจารย์ สามารถร่วมพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ ทั้งนี้เพราะคณาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการสอน การวิจัย และให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้การศึกษา กล่าวได้ว่า

คณาจารย์ผู้สอนเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพในการบริหารงานวิชาการ เพราะคณาจารย์เป็นผู้ให้หลักสูตร เป็นผู้จัดการเรียนการสอน การวิจัย และให้บริการวิชาการ เป็นผู้จัดหรือส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งความรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน การวิจัย และการให้บริการวิชาการ ดังนั้นการดำเนินงานด้านวิชาการขึ้นอยู่กับคณาจารย์ผู้จัดกระบวนการอย่างเป็นระบบ ดังที่ จินดา ศรีญาณลักษณ์ (2536, หน้า 16) เห็นว่า บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- 1) ต้องรู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชาและลูกศิษย์
- 2) ควรรู้จักการทำงานเป็นคณะหรือสหวิชาชีพ
- 3) อาจารย์ที่ดีต้องมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อศิษย์และบุคคลทุกฝ่ายในสถาบันการศึกษา
- 4) อาจารย์ที่ดีควรให้ความร่วมมือและประสานงานกับทุกฝ่าย และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถาบันการศึกษา องค์การทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน และ
- 5) อาจารย์ที่ดีต้องยึดมั่นใน “จรรยาบรรณ” ของครูอาจารย์และประพฤติปฏิบัติอันควรให้ลูกศิษย์เคารพยกย่อง สรรเสริญ เทิดทูน ดังนั้น คณาจารย์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และเป็นตัวพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

การนำเสนอข้อเสนอแนะนี้ ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และส่วนที่สองเป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านคณาจารย์สามารถร่วมกันพยากรณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรเสริมสร้าง ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านคณาจารย์ให้เข้มแข็งขึ้น ดังนี้

- 1.1 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างคณาจารย์กับผู้ปกครอง ให้มากขึ้นและต่อเนื่อง เพื่อให้มีการพบปะ ประสานงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมากขึ้น โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาใช้ และยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

1.2 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างนักศึกษา กับผู้บริหาร ให้มากขึ้นและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่เหมาะสมและสะดวกตรงกัน รวมทั้งผู้บริหารควรให้ความสำคัญและความเป็นกันเองกับนักศึกษา

1.3 มหาวิทยาลัยควรมีการสำรวจปริมาณรถเมล์ และประเมินประสิทธิภาพในการให้บริการรถเมล์ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางในการกำกับดูแล การให้บริการรถเมล์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 มหาวิทยาลัยควรวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ ของหลักสูตร และความสามารถในการประยุกต์ใช้งานได้จริงของหลักสูตร

1.5 มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญและกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการประพฤติปฏิบัติตนของคณาจารย์ให้มีความเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี

1.6 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่ากับการลงทุน เช่น การให้บริการผลิตสื่อการศึกษาแก่หน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เร่งรัดพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการของมหาวิทยาลัย ให้มีการใช้งานได้เต็มที่และมีประสิทธิภาพ

สำหรับปัจจัยด้านนักศึกษา โดยเฉพาะความตรงต่อเวลา และปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ในการรับรู้เรื่องค่าหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย ควรชี้แจงให้ทราบข้อมูลที่ชัดเจน รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่มหาวิทยาลัย

2. ระดับปัจจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อาจจะยังไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี มากนักหรือได้รับข้อมูลที่ไม่ชัดเจน เช่น ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทุนการศึกษา ดังนั้นควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

2.1 มหาวิทยาลัยควรประชาสัมพันธ์เชิงรุก เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทุนการศึกษา การจัดการศึกษา และสวัสดิการที่มหาวิทยาลัยมีให้แก่นักศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและเผยแพร่ข้อมูลให้ทราบอย่างต่อเนื่อง ทั้งต่อนักศึกษานุเคราะห์มหาวิทยาลัย และประชาชนทั่วไป

2.2 มหาวิทยาลัยควรจัดสรรทุนการศึกษาช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้มากขึ้นและต่อเนื่อง เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมีความขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษาเหล่านี้มีทุนทรัพย์ในการศึกษาตลอดหลักสูตรในมหาวิทยาลัย และจัดสรรให้ทุนสำหรับผู้ที่มีความพร้อมในการศึกษาค้นคว้าบางด้าน อย่างเฉพาะเจาะจงที่เป็นประโยชน์ต่อความต้องการและความขาดแคลนของประเทศในอนาคต

2.3 มหาวิทยาลัยควรจัดสรรและให้บริการทรัพยากรด้านสื่อการศึกษา ให้เพียงพอ โดยเฉพาะหนังสือและตำราเรียนในการศึกษาค้นคว้า เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษา

2.4 มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนทุนจ้างงานนักศึกษาให้มากขึ้นและต่อเนื่อง เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษา และสร้างเสริมประสบการณ์การทำงานจริง นำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ และการพัฒนาบุคลิกภาพ

3. ระดับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ด้านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งภารกิจด้านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม นับเป็นภารกิจหลักหนึ่งที่สำคัญของสถานศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัจจัยสำคัญมาจากการจัดกิจกรรม การปลูกฝังและเสริมสร้างด้านศิลปะและวัฒนธรรมแก่ประชาชนทั่วไปยังมีไม่มากนัก และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ ยังน้อย รวมทั้งทรัพยากรในการดำเนินการหลักสูตรการเรียนการสอนด้านศิลปวัฒนธรรมอาจจะยังไม่เพียงพอ ดังนั้น ควรจะมีการสำรวจและวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาต่อไป

4. ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งให้เห็นว่าปัจจัยส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จึงควรให้ความสำคัญและพัฒนาปัจจัยทั้ง 8 ด้านคือ 1) ปัจจัยด้านคณาจารย์ 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 3) ปัจจัยด้านหลักสูตร 4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี 5) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 6) ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย 7) ปัจจัยด้านนักศึกษา และ 8) ปัจจัยด้านชุมชน ให้มีศักยภาพและคุณภาพสูงขึ้น โดยเฉพาะปัจจัยด้านคณาจารย์ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และมีค่าต่ำสุดตามลำดับ ควรมีการพัฒนาให้มีความสัมพันธ์ในระดับสูงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ยังมีอีกหลายประเด็นที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนามหาวิทยาลัยสรุปได้ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการฝึกอบรมการจัดระบบเวลาให้แก่นักศึกษา เพราะนักศึกษาใหม่ไม่คุ้นเคยกับการศึกษาแบบไตรภาค และแบ่งเวลาไม่เป็น ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรมมากนัก

2. มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมทางวิชาการให้นักศึกษาทำมากขึ้น เช่น จัดประกวดโครงการ สร้างสิ่งประดิษฐ์ โดยมีรางวัลเป็นตัวชักจูง เพื่อให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะคิด

สร้างสิ่งใหม่ ๆ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยงานหรือในการประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ เพื่อส่งเสริมความเป็นเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยและจะนำมาซึ่งชื่อเสียงสู่มหาวิทยาลัย

3. มหาวิทยาลัยควรมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนทั้งในเมืองและรอบมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น และต่อเนื่อง เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง และก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่มหาวิทยาลัย

4. มหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลกิจกรรมและผลงานของมหาวิทยาลัยให้นักศึกษา บุคลากร และประชาชนภายนอกได้ทราบอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง และให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เช่น นักศึกษาชนะเลิศการแข่งขันทางวิชาการ การสร้างสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ และจัดทำเป็นหอเกียรติประวัตินักศึกษาที่สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย รวมทั้งเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น โดยมีแรงจูงใจให้เกิดงานวิจัยที่มากขึ้น เนื่องจากงานวิจัยเป็นทรัพย์สินทางปัญญา สามารถนำไปต่อยอดเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3-4 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเท่านั้น ซึ่งยังไม่ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ทำให้ผลการวิจัยอาจมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมจากประชากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะชุมชนทั้งในเมืองและรอบมหาวิทยาลัย รวมทั้งคณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นจากหลากหลายกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัจจัยด้านนักศึกษา และปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาใช้ในการปรับปรุง พัฒนา และเสริมสร้างภาพลักษณ์แก่มหาวิทยาลัยต่อไป

3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงขอบข่าย ลักษณะงาน การให้บริการ และผลประโยชน์ที่ได้รับของภารกิจด้านการปรับแปลง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ของมหาวิทยาลัยนอกระบบ เนื่องจากเป็นภารกิจที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น